

بسم الله الرحمن الرحيم

نام کتاب: تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه پایه ۷

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (هر سؤال ۲/۵ نمره)

«يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَ لَقَدْ قَالُوا كَلْمَةُ الْكُفْرِ وَ كَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَ هُمُّوا بِمَا لَمْ يَنْالُوا وَ مَا نَقْمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ».

۱- شأن نزول آیه شریفه و مراد از «همّوا بما لم ينالوا» و «و ما نقموا إلا أن أغناهم الله» را بیان کنید.

«كَيْفُ وَ إِنْ يُظْهِرُوْنَ عَلَيْكُمْ لَا يُرْقِبُوْنَ فِيْكُمْ إِلَّا وَ لَا ذَمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَ تَأْبَى قُلُوبُهُمْ وَ أَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ».

۲- جمله «لا يرقبوا فيكم إلا ولا ذمة» و «يرضونكم بأفواههم و تأبى قلوبهم» را معنی کنید.

«مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمِرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ».

۳- اعراب «شاهدین» را بیان کرده و مراد از آن را توضیح دهید.

«أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يَحَادِدُ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخَزْنَى الْعَظِيمُ».

۴- «يَحَادِدُ اللَّهَ» به چه معناست؟ یکی از دو احتمال مذکور در کتاب برای بیان اعراب «فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ» را بنویسید.

«مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَ مَنْ حَوْلُهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَ لَا يَرْجِبُوا بِأَنفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَّاً وَ لَا نَصْبٌ وَ لَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا يُغَيِّطُ الْكُفَّارُ وَ لَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نِيَّاً إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ».

۵- عبارت «لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَّاً وَ لَا نَصْبٌ وَ لَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا» را ترجمه کنید. «مَوْطِئٌ» چه صیغه‌ای است؟

«یوم يحمی علیها فی نار جهّن فتكوی بها جباهم و جنبهم و ظهورهم هذا ما کنتم لانفسکم فذوقوا ما کنتم تکنزوون».

ع_ مراد از «یحمی علیها» و «تکوی» چیست و چرا عذاب آتش جهّن به سه موضع از بدن نسبت داده شده است؟

«... حتّی يعطوا الجزية عن يدِ و هم صاغرون».

۷- وجه تسمیه «جزیه» و تفسیر «و هم صاغرون» را بیان کنید.

«لقد تاب الله على النبي والمهاجرين والأنصار الذين اتبّعواه في ساعة العسرة...».

۸- با آن که می‌دانیم پیامبر اکرم(ص) معصوم است و کاری که موجب توبه شود انجام نمی‌دهد توبه خدا بر پیامبر اکرم(ص) به چه معناست؟

«(و من الاعراب من يتّخذ ما ينفق مغراً و يتربّصُ بكم الدوائر عليهم دائرة السوء) دعا، معترض، و فر، «السوء» بالضمّ و بالفتح».

۹- جمله «يتّخذ ما ينفق مغراً» را ترجمه نموده و «دعا، معترض» را توضیح دهید. تفاوت معنی «سُوء» و «سَوء» را بیان نمایید.